KIY3KIY3 Kaabek:

«Зи чэзү Іцэхүхэр дэгъэкіынымкіэ зэфізкі зыбгъэдэлъ дэіэпыкъуэгъущ»

рэ ирокъу. ♦Къыщалъхуа США-м и мызакъуэу, дуней псом ціэрыіуэ щыхъуа боксёр.

ПСАПЪЭМАКЪЫР траухуащ Къэбэр-дей-Балькъэрым и гъэззщакіуэ властым и органээм нэхь япякія къвжальхьауэ щыта жэрдамжэр 2018 гъэм зэрагъэзэщіам. Абыхэм жеубыдэ щіыуэпсыр къэгъэсэ-бэпыныр, дыкэзаукухрейжь дунейр хъу-мэныр, зэщакіуэ псэущхъэхэм и бжыгъэр

Фсабийхэм къагупсыса, зэлкъральхъа 1эмэпсы-мэхэм я махуэщ № 1921 гъэм РСФСР-м и Цівхубэ Комиссархэм я Советым унафо къмштащ «Узгукія гъзугуану зэлы-чыным теуухауэ». Мафіз-гухэм, автомобилжи, на-гухэм, автомобилжи, на-гухэм, автоми къажжъуауч щытащ кскумъльатжэр. № 1934 гъзм Свердповска, Челябинска областизр къызэралъэліщащ.

Челябинска областкар къвзарагъзпащащ.

4 1945 гъзм 1-на Белорус фронтым и дзяхям Польшям и 1-на армар я дззпыкъуэгъуу Варшава къвлар нямыца зарыпхъуак/уххям къвіющіагъзкізжащ

кІыжащ. ◆1991 гъэм Перс псы-лэжыпІэм щыщІидзащ

• Тээгі Гъэм пере поо-дожыпіэм щыщімдаащ «Къумым къвыщыхъел борэн» зауэм.
• Тээм порам править править править порам править правит

гъуэм хэкlyэдащ ціьху 6400-м щінгъу.

Америкэм щыщ политик, щізныетьэлі, тхакіуэ,
США-р къэрал щхазхунту
зафізуавным и льабхувър
зыгъэтіылъахэм хабжэ
Франклим Бенджамик
къвізэралъхура ильэо 313-рэ ирокъу.

Урысей щізныгъэлі, дженйном
жум
фурьсей щізныгъэлі, жум
и
фурьсей шізныгъэлі, жум

Фурысей шІаныгьалі, дунейпос аворинамикам и льабихьар зыгьотіыльа Жуковский Николай кызаральжура ильаси 172-рэ ирокъу.
Актёр, режиссёр, егьаджайуа, театр гуазджам зук у я кі ніы гъ зи ху хазыльжьа, «ССР-м и ціакуба зрист» ціар япа дыдзу зысіріаща Станиславский Константин кызаральжура ильаси 156-ра ирокъу.

зэральхурэ ильэси тэо-рэ ирокъу. ФФизик ц!эры!уэ, акаде-мик, Социалист Лэжьы-гъэм щэнейрэ и Л!ыхъужь

Курчатов Игорь къызэ-ралъхурэ илъэси 117-рэ

КъБР-м и Ізтащкъм и къвланкур півльзкі зынгъззащі 5 Кіузкіур Казбек
Правительством и Умом дыгъуазащую какоківу, а ізухиціалікор и зоманным икі
правительством и Умом дыгъуазащую кожоківу, а ізухиціалікор и зоманным икі
нальз мелолкомым и унафэщі Бакаев
Евгений.
ПСАПЪЗМАКЪЫР траухуащ Къвбордей-Балькъорым и гъззащіакіу запастым и
органкум наук зарыбгъздыхащь мумуатащ дызыхужку зоман
принятьму кърхожного заманням и унафащым хумуатащ дызыхужку зоман
принятьму кърхожного закуатар, Къзбордей-Балькъорым и гъззащіакіу запастым и
органкум наук зарыбгъздыхам, а турываным и унафащым хумуатащ дызыхужку унакантом кърхожного закуатар, къзбордей-Балькъорым и гъззащіакіу за півдей-Балькъорым и гъззащіакі унадей-Балькъорым и гъззащія унадей-Бальковым и гъззащія унадей-Бальковым и гъззащія унадей-Бальковым и

цыхухэр эыгьэпівйтей зи чэзу Іузхугьухэр дэгъэкіныныкіз Урысейтос цыхубэ фрон-тым икъукіэ лэжьыгъэшхуэ зэрыригьэ-кіуакіыр икім къъмигарышхыукіаці влас-тым и ізнатіяхэмрэ а цыхубэ зэгухьэ-ныгъэмрэ я къару зэхэлъкіз Іузхуфі куэд адэкім дагъэківну зэрыщыгутьыр.

Щыгъуэ псалъэхэр

Шахты къалэм щощыгъуз, фэтэр куэд хъу унэм газыр къызэрыщычам икій ціыхузэр зэрыхэхіуэдам кыхыхыку, Областым и губераторым щыгъуз реальзэхэр зэрыт телеграммэ хуигъэхьаш. Къэбэрдей-Бальжэрым и Італихээм и къалэнхэр піалъэхіз зыгъэзащіз Кіуэкіуэ Казбек.

«КъЗХъУА гуаузимуэр дэри куууэ зыхэтщіащ, Къэбэр-дей-Балькъэрым и цівхухэр, си щхьэкіз сэ хэкіуэда-хэм я Іыхьлыхэмрэ я благъэхэмрэ дазэрыхуэгузавэр, фобжь зыгъуэтахэр икіршіыпізкія кыэзофізуежың дызэригуалар тхуажелі

Школым ехьэлІа проектыщІэхэр

«Иджырей школ» проектыр теухуащ къуажэхэм иджырей еджапізхэр щыухуэным, къуажэхэмрэ къалэ мыинхэмрэ дэт курыт еджапізу 27-м папщіз зыло жизилизмы догнуры сдализуным, абыхэм щізсхэм иджырей технологие гуманитар зэфіэкіхэр егъэ-гъуэтынымкіз ізмалхэр зэтегъэувэным.

2019 - 2020 гъзхэм Солдатскэ станицэм сабий 250-рэ зэкіуэліэн школьіщі щаухуэнущ, еджапіз 16-м бжы-гьэхэр зи льабжы технологиехэр щызэтрагьэувэнущ, апхуэдэу педагогхэм я щіэныгьэм хэгъэхъуэным зэ-пымыууэ елэжь центрхэр къызэрагъэлэщынущ, добро-

пымыуу өлажь центрхэр къызэрагъэлацынуш, добро волецхэр (волонтёрхэр) з[а]ыгъаными гульато хаха хуа-щынуш, волонтёрхэм я проектхэр гъззащ|аным нахъ-жыржэру хат ц|ымужам посунытъэ и льэныкъумак|а зэ-рызьщ|агъакъуэ системо затрагъзувенуш. «Датхенэ зы сабийми и екхул|анытъэ» проектым хеу-быда зи школ к/уэгъуэ мыхъуа сабийхэм щ|аныгъэ гуз-дэзн щрагъ-гуэту / Іхууш|аліахэм зет-хуэбгъуныр, хуа-физкультурэмрэ слортымрэ дегъэжьэхынымк|а зыхуей-ну | Ізмалхэр затегъзуваныр, техиоларкхэр къызгъ-злацыныр, зэф|ак|ышхуэ зыбгъздэль сабийхэр къыщы-хах щ|ынальз центрхэр, алхуэд ц|ык|ухэм я зэф|ак|ым зыщрагъзуяь центрхэр ш|ыныр.

КъБР-м и Ізташхьэмрэ Правительствэмрэ и

• Узыншагъэ

Шыхь тхылъ къыхуагъэфащэ

Олимп чемпион Мохам-мед Али (и ціз-унаціа дыдар Кассиус Марсел-лус Клейщ) къызэралъ-хура ильзе 77-ра ирокъу. ФУэраджыіакіуэ цізрыіуэ, жылагъуэ лэжьакіуэ Па-щіз Еленэ къыщалъхуа махуани. АБЫ и щыхьэтщ иджыблагъэ «УФ-м Узыншагъэр хъумэнымк!э и министер-ствэм Къэхъукъащ!э шынагъуэхэмк!э и щ!ыналъэ медицинэ центр нэхъыф!» VIII щіыналъэ медицинэ центр нэхъыфі» VIII урысейпсо зэпеуэм бжьыпэр зэрыщиу-быдар, «Іэнатіэм и къалэнхэр жыджэру быдар, «Ізнатізмі и къвленхор жыджаўр икій нагъсару зарагъзаціям папціо» унэтівнныгъэм ахэр къвщыхжаныкіац икій Къзхуктьація шынагъужамкіз урысей медицина центрым и Щівхь тактыльыр къмуагъзфащац. УФ-м Узыншагъэр хъуманымкіз и ми-нистеротвам алхуара залеуар 2004 гы-тыльандара ирегъэніуакі. Абы хэтщ Уры-сейм и хэтэгу псоми щыіз Къзхукъа-щіз шынагъузхэмкіз щіынальз меди-..уджэс еджагъэшхуэ, химие щјэныгъэхэм я доктор Темырдащ Зэуал и ныбжьыр илъэс 63-рэ ирокъу. ♦/рысей ко- уэрэл •

КъБР-м Узыншагъэр хъумэнымкіз и цинз центрхэр. Ди республикам нэхъапухэхмкіз и медицинз центрым къапухэхмкіз и медицинз центрым къапухэху и пщэ къыдэхуэми, зэфізу
занзэр иізу и лажьыгъэр егъэзащіз
Дівналъэ медицинз центрым и дужыра доктором размори и доктором размори за быть доктором размори и доктором размори доктором размори и доктором размори доктором размори и доктором размори и доктором размори доктором доктором размори доктором доктором размори доктором докт лыжэкіэ къежэхыну зыгъэпсэхуакіуэ къакіуэ куэдми дэіэпыкъуэгъу яхуэьуащ. Иvжьрей илъэсхэм lэнатlэм и ехъv

//ужъреи илъвсхэм Ізнатізм и вхър-лізньтья нехъвщихые къзхъусъвщізм фэбжь хзавихам зыхуей дзізпыксунны-тьжув ухущийзіря я поер пыту сыма-джэщихэм зэрынашэсыфырц. Шэч хэ-мытъу, ар и щихыэтш мерицинэ цент-рым и лэжьахіуэхэм Іззагъвшхуэ зэра-хэльым.

ЩХЬЭЩЭМЫЩІ Изэ.

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм Наркотикым пэщіэтынымкіэ и комиссэм хэтхэр къэщтэным и јузухкіз Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм

и Іэтащхьэм и Указ

Къзбэрдей-Балъкъэр Республикэм іаркотикым пэщіэтынымкіэ и комиссэм этхэу мы Указым щіыгъур къэщтэн.
 Къару ямыізжу къэльытэн:
 «Къзбэлолей-Балъктэр Республикэм

Кьару ямы аму къэльытан:
«Къзбордей-Балькър
Республикэм
Наркотикым пэщіэтынымкіз и комиссэм
жатар къэщтэным и јахукіз» Къзбордей-Балькъэр Республикэм и Ізтащкъзм 2015
гьэм щакукатурам и 30-м къэщитъзкіз
Указ №176-УГ-М;
 «Къзбордей-Балькъэр Республикэм
Наркотикым пэщіэтынымкіз и комиссэм
жатам, Къзбордей-Балькъэр Республикам
жатам, Къзбордей-Балькъэр Республикам

хэтхэм, къзоорден-валькъэр Респуоли-кям и Ізгащком 2015 гожм щакіуагуэум и 30-м къыдитъзкіа Указ №176-УГ-мкіз къв-щтам, захуэдківніягъяхор хэлъхьэным терууауэ» Къзобэрдей-Балъкъэр Респуб-ликам и Ізгащкъзм 2017 гом гъвтхэпэм и 9-м къыдигъэкіа Указ №34-УГ-м;

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Ізтащхьэм 2018 гъэм жэпуэгъуэм и 9-м къыдигъэкіа Указ №153-мкіэ къищтащ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм Наркотикым пэшІэтынымкІэ и комиссэм хэтхэр

къзозрдей-Балъкъэр Реплицізтыныміз и Кіуэкіуэ К. В. - Къзбэдей-Балъкъэр Республикам и Ізгащукъм и къзлякър палъзкіз зыгъззащізр (Комиссам и унафриціці) Ромашкин И. К. - Къзбэдей-Балъкъэр Республикам къзрал кіуэці Іузуу-хаміз министру шыізр (Комиссам и унафриціым и къу-дазяці Ахъужъу Т. Б. - Напшык къзля округым и шіыліз администрацізм и Ізгацукър (згурры/уау) — Бырмамыт Ч. Хъ. - Тезырхор гезапшынымкіз федеральна къу-рыкъущіалізм и Управленау Къзбэр дей-Балъкъэр Республикам шыізм и (згуры/уау) — (згуры/уау) — Вырмінуа у Къзбэр зыгъзащівм и къзлямьяр зыгъзащівм (згуры/уау) — Высокъуз А. Щ. - Минеральна в Весчокъуз Весчокъуз

(зэгурынуауэ) Бесчокъуэ А. Щ. - Минеральные Воды къалэм и таможнэм и Къэбэрдей-Балъкъэр таможнэ постым и унафэ-

щыр Васильев С. С. - Урысей Федерацэм и Лъэпкъ гвардием и дзэхэм я федеи Лъэпкъ гвардием и дзэхэм я феде-ральнэ къулыкъущапіэм и Управленэу Къэбордей-Балъкъэр Республикэм щы-

Къзбэрдей-Балъкъэр Республикэм щы-Ізм и унафършьр Воронин С. В. - Урысей Федерацзм Шынагъунышатъэмкі у и къулыкъущіа-пізм и Управлену Къзбэрдей-Баль-къэр Республикам щы!ам и унафъщыр Егоровэ Т. Б. - Къзбэрдей-Балъкъэр Республикам и Парламентым и Уна-фарма О. О. - Къзбэрдей-Балъ-къэр Республикэм и прокурорыр (зэ-гуры/уагу)

квыр геопуолистиры (жура) **Канунников В. А.** - Урысей Федерацэм и Президентым и лык/узу Кавказ Ищхъэрэ федеральнэ щ!ыналъэм

«Къзбэрдей-Балъкъэр Республикзм Наркотикым пэщіэтынымкіз и комиссэм хотхэм, Къзбэрдей-Балькъэр Республик зом и ізтащихым 2016 гъзм щежіуат-узум и 30-м къвщит-ьжів Указ №176-УТ-мків къвщтам, захуэківныт-сяхэр хэлъхъэным теухуау» Къзбэрдей-Балькъэр Респуб-ликэм и Ізтащихым 2018 гъзм щівшылям и 9-м къвщитьзків Хказ №1-УТ-м. 3. Мы Указым къвду етъуэт абы із щы-щізэдза махуэм щегъэжьауэ.

Налшык къалэ, 2018 гъэм жэпуэгъуэм и 9-м №153-УГ

щы!эм и аппаратым Къэбэрдей-Балъ-къэр Республикэм щи!э федеральнэ

къэр Республикэм щиіз федеральна инспекторыр Къуздзокъуз М. М. - Къзбэрдей-балъкъэр Республикэм и Ізтащхьям и Администрацэм и Унасфащіыр Къумахуз М. Л. - Къзбэрдей-Балъ-къэр Республикэм щенхабэзмкіз и ми-

къэр Респуолияма щили истрыр Къумыкър I. М. - Къэбэрдей-Балъкъэр Республикам цыхухэр егъэджэнымкіа, щіэныгъэмрэ щіалогъуалам я урхухужикі и министрым и къалэнхэр зыгъэзащіэр Кірашын А. В. - Къэбэрдей-Балъкъэр Республикам граждан жылагъуэ

КІурашын А. В. - Къзбэрдей-Балъ-кър Республикам граждан жылагъуз ІузхужиКа и министрыр Мер Ю. Хъ. - Къзбэрдей-Балъкъэр Республикам и Суд Нахъвщъъзм и УнафэщІыр (загуры/уауз) Мусуков А. ТІ. - Къзбэрдей-Балъкъэр Республикам и Правительствэм и Уна-

рэшіыр Тату К. Б. - Къэбэрдей-Балъкъэр Рес-публикэм Экономикэ, жылагъуэ шына-тъуэншагъэмкіэ и советым и Секреарыр **Устэ В. Хъ**. - Урысей Федерацэм и

уста В. Хъ. - Урысом Федерацям и Следственна комитетым и следствен-на управленау Къабордей-Балкъсър Республикам щывам и унафэщівым и къаланхар зыгъзащівр (загуры/іруа) Хъасана И.М. - Къабордей-Балькъор Республикам спортымків и минист-

рыр **Хъубий М. Б.** - Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм узыншагъэр хъумэнымкІэ и министрыр

2019 гъэм Урысей Федерацэм и ціыхухэр дээ учётым пэублэу гъзувыныр ъэбэрдей-Балъкъэр Республикэм къыщызэгъэпэщынымкіэ лэжьыпхъэхэм я Іуэхукіэ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм

«Дзя къулькум кір каланымира дзам кулыкъу щехьокіымынира я і уакулы федеральна законым илкъ иткіз **унафэ** отанизацязми - 2002 гъзм къалъхуасощі:

сощ:

1. Къэщтэн мы Указым щІыгъухэу:
Урысей Федерацэм и цІыхухэр дзэ
учётым гъзувынымкІз муниципальнэ
районхэм, къалэ округхэм я комиссэхэм
узтург.

хэтхэр: Урысей Федерацэм и цІыхухэу 2019

Урысей Федерацэм и цІыхукэу 2019 гьэм пзублоу дзэ учётым ягъзувын хуейхом я узыншагьэр кьыщапшыгэну икіи ахэр щагъэхъужыну медицинэ Іузуиціалізкам я спискэр. 2 Урысей Федерацэм и ціыхухэр дзэ учётым гъзувынымкіз муниципально районхэм, къалэ округхэм я комиссэхэм я щіз илъкээн 2002 гъэм къалъхуа ціыхухъухэр, абыхэм нахърэ нэтыжыхам ящышу дзэ учётым щытын хуеяхэр, ауэ ямыгьзувахэр 2019 гъэм ціышылам и 1-м насыху дзэ учётым пэубляуя гъалъя и 31-м насыху дзэ учётым пэубляу ягъзуя нъзуя учётым пэубляу ягъзуянты»

хэлэм и 31-м нэсыху дээ учетым пзуй-лэу ягъ-хуэвынд-Бальк-ъэр Респорликэм Зыншаг-ээр хъумэнымкіз и министер-ствэм хуэгъ-узын Урысей Федерацэм и цыхухуэ Дээ учетым пзублэу ягъ-уз-вых хүейхэм я узыншаг-ъэр кэзыпшы-тым мерериминий и карамары и тым сарамары и принямира па-льжэмырэ ийсэнхүнү, щыкімира па-льжэмырэ ийсэвхүнү.

цыхульульу, асылым тырын хуейхэр, ауэ ямыгъзувахэр, дээ учётым пзуб-лэу щагъзув щыпіэхэм екіуэліэнымкіз зыхуей іэмалхэр къыхузэрагъэпэщы-

зыхуей ізмалхэр къыхузэрагъэпэщыну, Къэрал кіуэці Іуэхухэмкіэ министерству Къэбэдей-Балъкъэр Республинум ціыхухэу дзэ учётым паублау увыным аыщызыдаейхэр къэльыххуэнымкіэ езым и компетенцэм къриубыдау дз-Іолькуз-ру ху

зэригьэлэщыну.
6. Мы Указым къару егъуэт Іэ щыщІэздза махуэм щегъэжьауэ.

Къзбэрдей-Балъкъэр Республикам и Ізтащхьэм и къвлэнхэр піальэкіз заглызащіі КІУЗКІУЗ Казбек Напшык къалэ 2019 гъзм дыгъэгъазэм и 25 NP203-VF

Кавказ Ищхъэрэм къакІуэ туристхэр процент 25-кІэ нэхъыбэ хъуащ

ныожьыр ильос ирокъу.

Фурысей спортсменко,
ответнициям в тамини от выминительной от выми льыр ильэс эт-рэ ирокь Дунейм и шытыкіэнур

Къумахуэ Мухьэд

Дунейм и щытыкІзнур «родоба.yandex.ru» сай-тым зэритымкіз, Налшык пшэр техьэ-текІыу щыщы-тынуш, узс тізкіу къы-щесынущ. Щівізр махуэм градукі 2 - 1, жэщым гра-дуси 6 - 4 щыхъунущ.

Акъыл кіэщіыр бзэгу кіыхыщ.

Гьэ къэс нэхьыбэ мэхьу Кавказ Ищхьэрэ турист кластерым и ку-рортхэм зыщызыгьялсэхухэм я бжыгьэр. Нэгьабэрей лэжьыгьэм кърми(уахэр кызэрабжыжам кы-гьэльэгьуащ 2017 гьэм ельытауэ ди деж къакіуэ туристхэм іыхьэ пліанэ хуэдизкія къызэрыхэхуар.

«Іуащхьэмахуэ» курортхэм турист мин 91-рэ шыlаш. Апхуэдэу Шэшэн Рес-

Пъв къзс няхъыбэ мяхъу Кавказ «Иуашкъэмаху» курорткэм турист миншкъэрэ турист кластерым и курортзям зыщызыгьэпсэхухэм я
бкыгъэр. Нъгъабэрей лужьыгъэм
кърикуахэр къызэрабжыжам къмтъэльэгъчащ 2017 гъэм егьътауэ ди
деж къак/уз туристхэм Іыхъэ ллана
худацяз/в къызэрыхэхухэр.

УФ-м и Федеральнэ Зэхуэсым Федерацэмк/з и Советым и зауущ/зм къызаррахутьам
турамузи къязарыхэхухэра.

УФ-м и Федеральнэ Зэхуэсым Федерацэмк/з и Советым и зауущ/зм
горамузар къызарых
горамузар
министрым къыхигъэшкэхук/ащ
курортхэм зэльнычуя элянычуя
горамузар къызараутыпщынур. Абы
къндак/уз Кавказ Ищхъэрам и гухухамк/з и министр Чеботарёв Сергей
кыртыльтыстуащ 2018 гъэм
кыртыльтыстуащ 2018 гъэм
кыртыльтыстуащ 2018 гъэм
кыртыльтыстуащ 2018 гъэм
кыртыльтыстуац
картыльтыстуац
картыльтыстуац
картыльтыстуац
картыльтыстуа
кыртыльтыстуа
картыльтыстуа
кыртыльтыстуа
кыртыльтыстуа
кыртыльтыстуа
кыртыльтыстуа
кыртыльтыстуа
кыртыльтыстуа
кыртыльтыстуа
кыртыльтыстуа
кыртыльтыстуа
кыртылыстуа
кыртылыстуа

ьщи иза.

тъзм къвзаръжашану щі тъзмамра мубзыхуну.

живащ чеботарев Сергей.
Докладым Гупшіну къвжущащ ди щіннальям и зкономиком зегъзужьвнымкіа туризмор хаківлів наъхаміра ухаківлів наъхаміра ухаківлів наъхаміра утризмор хаківлів наъхаміра урысейм Кавказ Мішхъэром и јухухузмикі и министерством а Ізнатізм залымьнууз и наіз затригъзтынур. «2019 гъзм ди мурадщ Мінути Республикум щыіз «Армхи» курортым зегъзужьвнымкія, алхузару Дагъвстан Республикум тенджків јуфам Іут и курортыр загетъзузанічу. Осетие Мішхъэром и палачия белинум комплексар зи лавбжа у дагъвстан комплексар зи лавбжа у дагъвстан ростыра загетъзузанням комплексар зи лавбжа у дагъвстан кърдины.

Кавказ Мішхъэром алхузау щагъззащінущ ильос посил яжжа курортузар къвзатъзпінщіным теухузу Урысейм и Правительстам и Унасращіным кынгъзуна къвланыр Шівнальты туризмам и пъзнання у ты на компректыр. А документых вым итъзмъззыращ 2035 гожи носмутны турысми за пъзм кърчуба бавказ Мішхъэром и пурактыр ужывникого пратегием и проектыр. А документых вымоня за пратегием и проектыр. А документых вышконер загукъзнытъзми «Кавказ Ишхъэрам и курортхар» «Кавказ Ишхъэрам и курортхар» къвщонер загукъзнытъзми «Кавказ Ишхъэрам и курортхар» къвщонер загукъзнытъзми и курортхар»

«Кавказ Ищхъэрэм и курортхэр» акционер зэгухьэныгъэм и пресс-IyэхущIanIэ

«Адыгэ псалъэм» Іэ тевдзэ

ПшІэ зыхуэтшІ ди шІэджыкІакІуэхэ!

гиціэ звіхуэтіці да ціладжівікавлуэлэ. 2019 гъэм и япів нльэс ныкъўэм къыфіэрыхьэну газетхэм, журналхэм я Іэ тедзэгьуэр нухащ, аўэ щхьэусыгъуэ зэмылІэужьыгъуэхэм къыхэкІыу абы фыкъыкІэрыхуамэ, ар вгъэзэкІуэжыфынущ. Апхуэдэу, «Адыгэ псалъэ» газетыр дызыхуэкІуз мазае мазэм къыщыщІэдзауэ ныфхуахьынущ, мы мазэм и 25 пщІондэ абы поштхэм Іэ шышІэвдзмэ. Мазитхум ди газетым и уасэр сом 510-рэ кІэпІейкІэ 65-рэщ.

Ди индексыр 51531

Лицейм информатикэмкІэ класс къыщызэІуах

Бэрбэч Хьэтіүтіэ и ціэр зезыхьэ Кьэбэрдей-Баль-кьэр кьэрал үниверситетымрэ Налшык кьалэ дэт ли-цей N92-мрэ «XXI лізщіктьуам и информатикэ» проек-тым илкь иткіз зэдэлэжьэну зэгурыіуэныгьз зэра-щіыліаци. Университетым ейуэ күрыт еджапізм къыщызэТуах пэшым мурад нэхъыщхьэу иТэр еджакТуэхэр информатикэм и дунейм нэхъ куууэ щы

къвышьза/уах пошым мурад нахъвшикау и/вар еджак/изуар информатикаум и дунем нахъ куууа шыгъа-гуазанырш.

МАХУОШХУЭМ кърихъаліат КъБР-м шівхухор егъэ-дженьмиба, шізныт-зымра шіалагтуалам я Іуахураміся на министа Кърмынскі увує, КъБКЪУ-м и пороектор Къэжар Артур, Урысейм щіряныт-захомкі з и академием и Къвбар-дей-Балькъра шізныта-захомкі з и академием и Къвбар-лем Загызавшіз Нагъуей Залымхъвн, егъаджэнь-замкі в Къвла департаментым и унафраці Насыл друго, КъБКъУ-м туризмам и экономикомра менеджментымымі з и менедуша нізначня прокара нінарормативомі з и институтым и унафраці Насыл другур, КъБКъУ-м туризмам и экономикомра менедушаментым и унафраці Насыл другур, КъБКъУ-м туризмам и унафраці Насыл захом нідаму нінаромативом за унаму нінаромативом з

НэгъуэщІ ІэнатІэ къилъыхъуэжакъым

Болатей къуажэм шыпсэу Жылау Артур сыщепсальэм, мылхуэдэу се-гулсысащ: «Жьэл-щэн нэхьыйды хэльыр, и гурыльхэм яшышу нэ-хыбэд зыгьэпівтейр, и льэр шізэнгээкізы сыту піэрэ?» - жыс-іэри, Икіи Жылаум нобэм кәсыху кыкуа гышіэм дриплыжмы, тху-жыбізнуш, ар еш зымышіэ гуа-шіздахі гручум льэ быдакіэ таг. зыхуейирэ зыхушізкьумрэ кызы-грыізу, и зэфізкі пори абы хузы-гьэлажьэ ціыхуу зэрышытыр.

гурыіуэ, и зэфізкі псори абы хузэьг-тызлажы ціыхуу зэрышентыр.

ДЭТХЭНЭ зы ціыхуми и хьэл-щэн нохььофіхэр щьовахилихьоэр шыса бийрац, шаглез узохури, поом ялоу, и бийрац, шаглез узохури, поом ялоу, и артуро насып къмкіащ, и ада Къврара и ана Лидрар а ізфіры ра быным ирату, я гуащіодамі ложьыгьор я гъузоу, хор гъэсауа къвзэратьэтэлдженным хущіоктуащ, адар 1987 гъэм, анэр 2009 гъэм цунейм ежыжыхуу, Къврэ колхозим «Обилейн» зи фізшытьз винсовхозим имаживизатор пашау шылажьац. Лидэ бынихыр гъзсаным, зыкуей хуатьэзным и гъа-щіор трухурау с шатац, часта высовхозим имаживизатор лажно законами узафізка правода, по законами узафізка правода, адар зып миціон худам зарыбгъзратам я щыхьэтц Къвра къратауа шыта тытьа льапізкар. Заман замылізужытьуа-хом абы къмауа горафія инататьтьа-льапізкар. Заман замылізужытьуа-хом абы къмуатьзфиция Лениныр кызаралькура ината штыв-льанізкар. Заман замылізужытьуа-хом абы къмуатьзфиция пенныр кызаралькура ината штыв-льанізкар по по замана правода, пра-дынами правода правода пра-дивано инасактория и ударями, «Гуа-шіадакіым и ударник» ців льапізхар, «Захьзахума зарыщьтемізма манашія» «Гахьзахума зарыщьтемізма пашана «Гахьзахума зарыщьтемізмум нашцы-«Гахьзахума зарыщьтемізмум нашцы-«Гахьзахума» зарышена кыманца», «Гахьах умана» уманжуру, шыка имыція,» «Башаца», жыжжурі, щька имыція,»

жана, нэгъуэщікари.
Артур шыціанкум къыщыщіздавау жыджару, шкаж имыщізу, и адам и ложьачізмі кілас накыжыхам щынасам, ложьану хуит къищіати, тракторым тетівскаещі, жыла кіласам, дарур школым щышізса лъзкъэнэ учитам практ

• Дэ къытхуатх

трандара қуадым гу лънтау, езым и гупсысакіз иізжу, и гурыпъзор іупціў кыйуэтафу зыкънужьаці. Жылаум жабжы къыхуащьязлащ май къвлюм дэт курыт еджалізжым дама курыт еджалізжым дының зыма курыра зарыщеджар. Абы шірсахам я нахызбаруысти, я базри фірну заркыты, абазуи фірну заркыты, абазуи фірну заркыты, абазуи фірну заркы заркы уазуы жызжым шыгуазату, абы трать этіысхыш, и ныбжыр ильас 18 шыхым, азуам шыгуазату, абы трать этіысхыш, и ныбжыр ильас 18 шыхым, азуам шыгуазату, и курлектур германием щрикьокіри, салаткар заргатызанах дамытыхар и бтым хатыу и уна кыйгызахым дамытыхар и бтым хатыу и уна кыйгызахым абы шыхуаркамы кызкуажура и адам и гысау лажыш, Езы Артури зарыжинашы, макуымымым кызкуазыным кызкуызыным кызкуазыным кызкуазы

жэм кънгъззэжа нзужь, Артур мэкъу-мэш бригадам и учётчикоу ягъзув. Кузд дамьнойну ар бригариру жак и щізныгъзм жигъзкъуен мурад ещіри, щізл жыджарым артузур еджоным жымкіз и факультетыр завочну къеух. Абы и ужыкіз Артур колхозым и эко-номисту къвщтя, абы къыдакуруи колхоз нафэшіым и къуздэзуи ягъзув.

номисту къвщтэ, абы къвщак/узуи колхоз у нафэцшым и гур кабинет ляжьыгъям жыхъэртэкъвим. Ар зыкуа-пабгъэр, и мурадхмира и хъуяса-пізизмира кыта-пакуар, и і ухур, и ляжьыгъя пакізу зърьжуейм худару игъяк/уэтоныр арати, хъэрьчэт і ужури хохьэ. Ягізшыкіз шыру гектар і бозджэнду къвщтэ, абдежым и заудізківну гектарица къвшах у тыру гектар і бозджэнду къвщтэ, абдежым и заудізківну гектарица къвшах у тыру гектар і бозджэнду къвщтэ, абдежым и шахухэм нахъ кууу шыгтузаз эвщшыхній, и тыру гектар і бозджэнду гектарица къвшах за стана и прави прави у гектарица къвшах за стана и прави за стана за стан

гэщ. Артур лэжьакіуэкіэ гугъу ехьыр

и/эщ. Артур лэжьак/уэк/з гугъу ехьыр-къым, къвхуэк/уэхэр улахуэу яри-тымр якуи/з щатык/акми/з къиде-хъзкри. Дэвих эвмуимыщі, эвщіезы-тых, Ізпадагьэлэлуя лажьэхэр игу те-хуэн/къым. Артур унагуащакій и пхъэ къикіауэ тухжыізнуш кызызыхніа зи гуащіражіба посуж унагуэщі кызызыхніа зи гуащіражіба посуж унагуэщ, авыр бухатлеру едмащ, щівку ісэаш, Зэшхэгтуэсэкэм я захущьтыкіар быкоми я дежкі щалхъэш, Хъваржобэнц яізыц, нохъяшер михьані у пожызамий яізыц, нохъяшер михьані у пожызамий унагуальнымі кыральнымі кыралынымі кыральнымі кыралымі кырал

ДЭЦЫРХЪУЕЙ Мусэрбий, УФ-м и Журналистхэм я

Къанщауэ Мусэбий Исуф и къуэр

И ныбжыр илъзс 96-м иту щіышылом и 10-м пучейм ехьжащ Хоку заувшхуэм жыджэру хэта
Кьанщау ойусобий Исуфи
и къузо 223 гъэм мазакуаш КъБ-АССР-м шыхы
Бахъссэн районым и Къызбахъссэн районым и Къызбахъссы районым и Къызбахъссы прайоным и Къызбауш Къргония и Къргония
и Къргония и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония
и Къргония

фашист зэрыпхыуакіу-хом ліыгъв холту зэра-паціатам къызоківу Къвнщауэ Мусэбий къы-хуагъфращац Хоку за-зуашхуа орденым и II на-тышар, «И хахуагъю 1945 гъхжом ейуэкіа Хоку зауэшхуэм Германием зэрыщытекіуам папцірэ-медалыр, нэгъуэці юби-лей дамытья кузд. Дэзм къыхэкіыжа иужкыб, Къвнщауя Мусэ

леи дамыгъз куэд.
Дээм къыхокіыжа
иужый, Къанццауз Мусэбий жыржуэр хэтац
ціыхубэ хозяйствар ээфізтэувехменным. Иссомов
къуражыным и
тэузехменным и
тэузехменным и
тэузехменным и
тэузехменным
тэхэгч
тэүзехменным
тэхэгч
тэхэг

мыттау кызмуат-заграшды, ураулдыгат эз элкыптаужы-гуаулдыгат эз элкыптаужы-гуаулдыгат эз элкыптауы, Кызбардей-алкы-кызрым и Совет Ильыш-кызмуатыры жазгу. Къвнщауэ Мусабий и зауа, гуашдагай уауу-шафуахор и шалкыш Хө-кум ээркызуатжыным. Ар кыржазуатыным, шбогар кыржазуатыным, шбог

деж пщіз льагз циіащ. Зауэлі хахуэ, лэжьакіуэ емызэшыж Къанщауэ Мусэбий Исуф и къуэм и фэеплъ нэхур игъащіэкіз ди гум илъынщ.

Балъкъыз А., Сэбан Р., Ізхъуэбэч А., Къэзан З., Ует А., Бешкіур А., Пщыукі М., Вындыжь А., Тохъутэмыщ М., Къаскъул Хь., Абазэ А., Къаздэхъу О., Къумыкъу М.

ИлъэсыщІэм • тхыльыщь и япэ къыдэкІыгъуэ

Котляровхэ Викторрэ Мариерэ я тхылъ тедза-пјэм илъэсыщјэм и япэ махуэхэм къыщыдагъэ-кјащ «Кавказ» серием хыхъэ «Легенды и преда-ния» тхылъыр.

Къвджівігьуэр щізщів-гьуэщ, «Терские ведомости» га-зетым къвтехуа «Кабар-динцы в своих легендах» ляжьыгъэр (Владикава, 1911 гь., №112) зи Іздакъв къвщізків Решетин Ни-колай итхыгъащ; «Тхы-да хъвібархэм, ногъуэщі льэпкъзм къвдекіуэкіха-гьуэкащ ар къвізыпкъры-гьуэкащ ар къвізыпкъры-кіа лъэпкъым и дуней лъа-гъуківмы и дуней лъа-гъуківмы и дуней лъа-гъуківмы облакіамув. Ара-ши, льэпкъым на укасо зы-Іуатэми зыхэог ьэг суста хуейщ». Тхылъым и пэублэ пса-льэм къыщыхьащ: «Хъы-

бархэмрэ таурыхъхэмрэ ціьхубэм къагъэщіащ икіи ахэр ліэщіыгъужідэр къа-зыіуэтэжхэм щіз гуэрхэр халъхьэ, зэманым ижь къвщірагъзжу, тхыда хъы-бархэм нэхь ялогъунзьгъ-ящі. Тхылъхэмрэ щіэны-гъз зыбгъэдэль тхыдэдж-хэмрэ къзунзкуху алхуэдэу къекіуякіащ». Ар къалъытэри, револю-дэм и пэкіз дунейм кыы-техьа тжыль зэмылізужыь-техьа тжыль зэмылізужыь-техьа тжыль зэмылізужыь-теузхэм Кавказымрэ Къз-

техьа ткыль зэмыл/Гаужьы-гыузхэм Кавкавымра Кы-бардей-Балъкъэрымра з къадагъузгурык/уа хъы-бархжира таурыхъзмира щыщу изуахэр заууахьа-сыжри къыдагъэк/ыжащ, мъхъу, «Легенды Кавказа-тия Ізкъзма жагъзхъвщ Нал-шым 1958 гъзма спукура-тура заизгатура заучатура заизгатура за паудау шыта тувыльым

дэкlауэ щыта тхылъым ихуа лэжьыгъэхэр. Абы

щызэхуахьэсыжащ Кавказ Ищхъэрэм и щіыпіэціэхэм ехьэліауэ тхыль щхьэхуэ-хэм ит хъыбархэр.

хам ит хъыбархэр.
«Кабардинские легенды» етіуана Іыхьям ха-гъяжьащ атмузад фізщы-гъяжьща атмузад фізщы-гъяща изрухъыбарыжного щізахухузьогару Баранов Евгений и Іздакъз къы-щізагужащ революцям и за бы итхужащ революцям и за бы итхужащ революцям и за бы итхужащ революцям и революцям и та кънлажіны-ещана Іыхьям хагъяхьащ революцізми па кънлажіны-

революцэм и пэ къыдэкІы-гъуз зыбжанэм хыхьзу е тхылъ щхьэхуэу (Баранов Е., Малявкин Г.) я Іздакъз къыщізкіа хъыбарыжьхэм

щыщхэр. «Кавказ» серием и 25-нэ къыдэкІыгъуэщ «Легенды къыдэкІыгъуэщ «Легенды и предания» тхылъыр. Абы мазаем къыкІэлъыкІуэнущ «Сказки и сказания» тхылъ

гъэщіэгъуэныр. ТЕКІУЖЬ Заретэ.

• КъБР-м и прокуратурэм

Тхылъымпіэ нэпціхэмкіэ

КъБР-м и прокурорым и къуэдза Дармыла И. 1а тридавщ КъБР-мкіз МВД-м и Следства управленом республикам щелсоз цівыубзым куэт-ръзауз къпка икіи захигьокіа уголоена і узхум теухуа тхыльым. Аз ятьоктуанша УФ-м и УК-м и 159-на статьям и З-н івхьом къышыгьэльогьуа щіряхъаджагьор зарыза-жищівхьзамкіз (акъшамуз зарильафоліан папщіа, гъэпціагъэ іузху илэжьыну хущізкъуныр).

гъэпціагъз гузху илэжьыну хущіаукъуныр; х ХАБЗЭХЪУМЭХЭМ кьальыта Ізщышхуз гъэхъуныр зи Ізнатіз нахъьщіхьзу щыт макъумашьщій-фермер хозяй-ствям и Ізташкьз а ціькубзым, 2016 гъэм и макъузуа-къром кършыщіардаяу 2017 гъэм и гъатхала мавэр къэську Къэбэрдей-Балькъэрым Макъумаш хозяй-ствямкія иминистерствям ляжья щізаьщая фермерхам ядзіалькъунымкія программам тещіыхьа грант зылъи-гъэсьні папшід, якыль напціхра риритау. А тхыль напціхар и щіогъэкъјячу абы сом мелуан грант папщізу иратащ. КъыІзрыхьа ахъшэр ціькубзым къигъэсобэпащ къра-там и щіхьуюстьуэхма зыкій емыпхау. Зэрагьэкъуанціз тхыльым із традза иужь, уголовна Іузур Налшык къала судым хуагъэхьащ, хэллъэн пап-щіз.

ШАЛ Мухьэмэл

Хьэрычэтыщ Іэхэр арэзыкъым

Республикэм и прокуратурэм зэхилъхьэжаш хьэ-рычэтыш[э лэжыгьэм пэрытгэм къулыкърш[эхэм кващтэ унафэхэмк]э мыарээзыуэ 2018 тъэм зы-къыхуэзыгьэзахэм я тхьэусыхафэхэр зэрызэхагьэкіа щіыкіэр.

ЩІМІКІЭР.
А ЛЪЗХЪЭНЭМ апхуэдэ тхьэусыхафэу Къэбэрдей-Балькъэрым и прокуратурэм и Іуахущапізжэм 158-рэ яІзрыхьауэ къыщіясніаш. Ахэр нахызбэу зыкуятьзая р республикам и къэрал, муниципальна властым, кіз-льыпльакіуэ органэм ящыщ къулькъущіяхэр ялэжызм-кіз (в заўнамыг-эакіхэмій) ээрымызрэзырц. Няхызо-куальна эаконодательствар къызэрэзэларцырц, суд унафэхэр зэрамыг-зазащіэрци, лэжызг-зауальна законодательствар-тыях и ужылы зауальных ужылы кызытызыты-тыях и ужылы зауальных ужылы кызытызыты-ты зауальна зауальных ужылы кызытызыты-тыз кызытызыты зауалы кызытызыты кызытызыты-тыз кызытызы кызытызы кызытызыгы кызытызыгы кызытызыгы кызытызыгы Хэпльа ужылыз кызытызыгы кызытызыгыны кызытызыгы кызыты кызытызыгы кызытыры кызытырык кызыты кызытырык кызытызыг

МАХЪШОКЪУЭ Мухьэмэд.

• Тхыдэмрэ щіыпіэціэхэмрэ

ФІэщыгъэр зейр хэту пІэрэ?

«Архьыз» турист-рекреаца комплексыр, «Кавказ Ищ-хьэрэм и курортхэр» компанием хыхьэр, гъэм и сыт хуэда зэмании мэлажьэ. А курортым и Іэгьуэблагъэм зыщызыплъвихьэм, зыщызыгьэлсэхухэм я бжыгъэм иужърей илъэсхэм хахэуа зэльятш. А псом къвдак/үзуи, а щыліям и къек/уэкіыкіар, щылсэуа льэлькэр эвхуэдэр зэхэзыгъэкіыну хуейхэр кіуэ пэтми нэхъыбэ мэхъу.

ТХЫДЭДЖХЭМ ящыщ куэдым къызэралъытэмкіэ, къэрэшейхэмрэ абыхэм я льэпкьэгъу балъкъэрхэмрэ Кавказ Ищхъэрэм и псы-

къэрошейхэмра абыхам я пьэпкэгогу балъкъэрхэмра Кавказ Ищихээрэм и псытамуашхээхэм къвщидалыкая и шүрэшүр тамерлен Шаржашэр Кавказ Ишихээрэм и псытамерлен Шаржашэр Кавказ руказанда барагын барагын

тіуащіащхьэхэм абы ипэкіэ дэсыгьар?» А упщіэм и жэ-уапри гьэщіэгьуэнщ. Атіэми, гу льумытэнкіэ із-мал иізкъым иджырей Ар-хьызым и ізшэльашэм къэхызым и Ізшэлінаціям кър-ряшейхор зэрыщитІвськіам къмжаківу, а щівіпізм и тхівдэр альзялкамім чаккуз езыпхыну пыльхэри зэры-щыізм. Да къзоритлы-тэмкіа, ахэр Іузуми и куупізм нэллысьну, илэжыпізків зэрыщытар захзаыг-раківі за щхэз тезымылъхь-эхэращ

«Архъыз» ехьэліауэ

ехьэліауэ

ДэфтэркЭм кызарыхащыхымий, Хіх Ліашінгтуэм
икухэм хуззу Урысейи и
имухэм хуззу епьабуац абаз-беспьэней къзбэрдей
ліакьухэр зыдоса, иужый э
иші къзхуз псыскузхум
дагъэтіыскъзну. Хуит кызищийым, къзрэшейхэр,
зыкървари, и гутуу иціцищийым, къзрэшейхэр,
зыкървари, и гутуу и
имухэми
аыщаўбтэрум, гъунэтъу тіуашідхэми
зыцаўбтэрум, гъунэтъу тіуашідхэми
зыцаўбтэрум, гъунэтъу тіуашідхэми
зыцаўбтэрум, гъунэтъу тіуашідхэми
зыцаўбтэрум, гъунэты утуашідхэми зыцаясэзяху зыкасэзяху зыкасэзяху закасы топонимим и этномими
Абхазий» и тхыль гъзшідсы топонимим и этномими
Абхазий» и тхыль гъзшідтуучным заунтымкіа, «Архыз» фізщыгъэм и япззэмкърех икіи «поы іуфэ

тафэ», нэгъуэщіу жыпізма, «ньцжа» мыхьаням хуе-гажіуа. Къмжыіалхыц, аб-дежьмі бітыхар нахъ закізанізмізму, псыр шежах тафэми зыщиубгъуауа, сэтей теплья мізу зарыщытыр. Бгажба ХУ. С. и іуау епізьнізми и теплькоў, щізныгьзялі Фёдоров Яков и лэжынтьзамі перады праводу пра

напкьэ» мыжыноэр кыз-зарык-наргыз-я-м ар хуа-харуа», шэныгъз-хям я кан-дидат Фёдоров Яков «Кав-кая Къукъзпізм и гопочими-кая Къукъзпізм и гопочими-кая каруа за правода по по-каз правода правода по по-каз правода правода по по-за правода правода по по-да правода правода по по-да правода по по-за правода по по-за правода по по-за п

● Щикъухьащ адыгэр дунеижьым

Шэрджэс ціэрыіцэхэр

ціэрыіуэ, зекіуэлі Аль-Шаркасия Шахин бин Абдуллах (1378 - 1452)

(13/8 - 1492)
Каирым къыщальжуащ, Шэрижээтыр (ислъам дин хабэзжэр)
фівую ищіэрт, щихъщ, Шэрджэс
сультіан Къяит-бей и льэхъэнэм
псзуащ. Зекіуэліщ, Каир пэмыжыхьсэу цыт ал-Мукагам
быдалізм щетвысэхри, ильэс
50-м нэблагэжіз и закууэ (гсэуащ. Адыгэлі губэыгъэм Мусагырым и Ізгащукэхжирэ чэккырым и Ізгащукэхжирэ чэкжэшацкіз къыхуакіуэт.
Дүнейм ехыжа и ужысіа Мусакырым, Корием, Палестинэм я
сультіанхэм я унафэкіз кхьэлакунэм щіціальжащ, «щихъціз льалізри фіащац.

Курыт ліэщіыгъуэхэм псэуа мысыр тхыдэдж ціэрыіуэ Ибн Ийас ал-Хьэнэфи Мухьэммэд Ахьмэд (1448 - 1524)

Адыгэ мамлюк ціэрыіуэ ал-Хьэнэфи и унагъуэм къыща-лъхуащ (Каир). XV ліэщіыгъуэхэм и 60 гъэхэм

Триполирэ Хьэлэбрэ я унафэщlу щыта Эмир Оздемыр и къуз-

рылъхущ.
«Удз гъэгъахэм я телъыджагъэхэр - ліэщіыгъуэхэм я къэхъукъащізхэм» фізщыгъэм щізту том зыбжанэ хъууэ и Іздакъз къыщізкіа тхылъхэм шэрджэс мамлюкхэм теухуауз гъэщіз-

къвщідкіа ткылькэм шэрджэс мамліюкож теухуау теэщізгрэн кузд щызахуахьзоащ. Салюн Умільямар Вьет Тастонра инджылызыбэзрэ франджыбэзкіз ээрадэзкір 1921 г-ья Пондон, 1955 г-ьям Париж къвщыдажіа ткылъхэм цівхуцізэм теухуа ткыгьз ин итщ. Къуаківліз къэралхэм я ткыдар, экономикор, гъуазджэр, диннор эвджа какдемикоху Крымский А., Крачковский И. сыма къвзаралжы и етіуанз івхьзымрэ ХИ лізщівгтуэм и етіуанз івхьзымрэ Кысырымра Ктурам и япэ Івхьзымрэ Мысырымра Ктураківілі Бъркагурам и япэ Івхьзымра Мысырымра Ктураківілі Бъркагурам и япэ Івхьзымра Мысырымра Ктураківілі Бъркагурам ращы тхыдэдж нахь инхэм ар ящыщт.

чэнджэщэгъу, адыгэ тхыдэдж цІэрыІуэ Къудащ Елбэздыкъуэ (1863 - 1946)

Къэбэрдей уэркъхэм ящыщщ эхъушыкъуей (иджы Стара Дохъушыкъуей (иджы отаро Дохъушыкъуей (иджы отаро Шэрэдж) къуажэм къыщалъ-хуащ. Налшык курыт еджаптэр 1880 гъэм къиухащ, Харьков дэт 1880 гъэм къиужаіц, Харьков дэт университетым и медицинэ курсхэм щізныгъэ щызри-гьэгъутащ (1884). Напшыкрэ Владикавказрэ фармацевту щылэжьащ, Иужькіз, 1890 гъэм, Елбэздыкърэ медицинэ ізщіа-гъэ нэхъыщхьэ МГУ-м щызри-

Елозарыкуя медицина ізшца-тья нахъвщихья МГУ-м щізяри-гья груатаці, утак пада пада пада пада утака выбжанакіа Санкт-Пел утака пада пада пада пада пада пада агоціомря уктуржури, Впадмино никопавени хучура шытаці, Адыга льзякьнія рунгьящіну, ар и ляжьніпра рунгьящіну, ар и ляжьні рунгьящіну, ар и ляжьні рунгьящіну, ар и ляжьні рунгьящіну, ар и ляжьні рунгьящіну, ар и у дафтар жуманізма кура цыдара щыляжьащі, къзбардейм кънгьззажа иужькі «Налшык округым щіні слу адыгажам щіннігь зеть-гьузтынымкі гунгу узащіакір астьа-защіяхьеннітьям жыджару ха-таці (1906 гь.э). Шы гьяхьунымкі Какакавым щіна къзрал іузку-щіалія нахъвщихьм и унадгья-хруу чта заводжям кільныгожени.

щы́тащ. Граждан зауэр къыщыхъеям

хужьхэм яхэтащ. Къэбэрдей шу дивизэм и унафэщіу щьтащ, 1920 гъэм и гъзтхэля мазэм и къуз Алийрэ и къузшьям и къуз Пушэро и гъусуз Тыркум, и ужы-кія Франджым, итанэ Амери-кам и Штат Згутузтхм Іпхсуащ, Щыпіари щыщіалъкь

Щылгари щыщгалькьэжари Нью-Йоркщ, «Исторические сведения о ка-бардинском народе» ткылъыр и 19дакъэ къыщгактащ (Киев - 1913 гъэ, Налшык - 1990, 1991 гъэхэм).

Хэхэс адыгэхэм зи цlэр къахэщ Цей Омар Хьилми (1898 - 1961)

(1898 - 1967)

Льэпкъкіа абазахэш, Тыркум хыхьэ Рихьэние адыгэ курахэм кывшалъхуаш, Курыт еджалізранельно вышухэш, Рихьэние, Рихычие, Алеппэ, университетрь / Истам-был къвширхэш, Рихьэчие, Алеппэжывш, «Гъуаза» (Истамбыл) япэ адыгэ газетым, иужыкі маржэ (Кыунейгрэ) газетым щылэжьащ, Адыгобээмра адыгэ тыхдэмра къвшынэмышцізу, и усэхэр щызэхуэжьога ткылэ зыбжана адыгобээкій тыркубээкій кывдигыянаш, Шыліари щыщіалъкьэжари Тыркум хыхьэ Антакье къвлэращ,

торилуя править в править

Тырку къэрал къулыкъущІэ, къэхутакІуэ Бажэ Зекерие

Абазхэш, Бажэ ліякчуэм къы-хэкіаш, Истамбыл дэт универси-етхэм яз къчужац. Текирда сан-жакъым и тхъэмадру, Эдирне ви-лайетым и губернатору 1914 -1918 гъзхэм щегаш, Къызыхэкіа гъусау тезар тралъкъзри 1919 -1921 гъ

18/21 Гъзкам мешкиот помищищи циатащ, истамбыл къыщыдакі «Ени Кавказ» журналым абы кынкажаз» журналым абы кынкажаз» журналым абы кынкажазам терула монографие. «Адыязам я гъзшаряма хаб-захмра» лажыыг-захар Зекрие дунейм жызжумы жызжумых адумем кынкажазам жызжумых адумем жызжумых адумем кынкажазам жызжумых адумем жызжумых адумем жызжумых адумем жызжумых адумем кынкажазам адумем жызжумых адумем жы

Уэсмэн пащтыхь къэралыгъуэм и къэрал, политикэ лэжьакіуэ ціэрыіуэ Шахингирай Мехмед Решид (Хьэнахъуэ) (1873 - 1919)

(1873 - 1919)
Бжээдыгууш, Кавказым къмшалъхуаш, Дэ үчилицэмрэ
тамбан кара дэг үчилицэмрэ
тамбан дэг үчилицэр тамбан дэг үчилицэр тамбан дэг үчилицэг ү

ткыльыр, абы 1915 гьэм къэхъуа-жэм я пэжыпіэр къвширетжкі Мехмед. Хьэпсым къвщыщіэпхъуэжы-ну яужь ихъэри, яукіауэ шытащ. «Дауэ революцэр къвзэры-хъуар» (Камр, 1909), - Решид-без доктор 1922: Истамбыл. 1993) тыльтжэр и іздакъз къвщізкіащ.

Тыркум и политикэ. къэрал лэжьактуэ ціэрыіуэ Инджедаи Джевдет Керим (Фіэщмыхъу) (1893 - 1951)

Лъэпкъкіз къзбэрдейщ, Синоп къвіщалъхуащ. Дзэ училищэ къиухащ. Илъэс куздкіз тырку армэм къулыкъу щищіащ. Цівхубэ-республикэ партым и унафэщіу щытахэм ящыщащ.

Меджлисым и 5-9-нэ зэхуэсхэм я депутату щытащ. Тырку Рес-публикэм жылагыуэ Іуэхухэмкіэ и министр Іэнатіэр 1946 - 1947 гъэхэм ирихьэкіащ.

олом ирильожіащ. «Къухьэпіэ фронтыр лъэпкъ «къухьяна фронтыр льянко зэдыххтар» (Истамбыл, 1926), «Револю-цэмрэ щхьэхуитыныг-ъэмрэ» (Зонгулдак, 1936) къэхутэныг-ъэ гъэщ(эгъуэнхэр дунейм къытри-гъэхьащ.

Уэсмэн пащтыхы къэралыгъуэм и дзэм ліыхъужьу хэта Азнавур Ахьмэд (Анчокъуэ) (1873 - 1921)

Тырку политик, тхакІуэ Нажди Омер (Жанхъуэт) (1878 - 1916)

Къобэрдей уэркь лъэпкъым щыщш. Пасэ дыдэу зеиншэу къэнаш. Мустафа Кемаль (Ата-тюрк) и гъусэу дзэ школым ще-джащ икіи дунейм ехыжыху хуэпэжащ Тырку Республикэр къызэзыгъэпэща ліы ахъырэз-маным

«Уэ сыт щыгъуи ущ!эхъуэпсырт Адэжь хэкум к!уэж гъуэгум Адэжь хэкум кіуэж гъуэгум утеліыхьыну, Тхьэшхуэм фіьщэу укъилъагъурти, Уэ уи лъэіур къыпхуищіащ».

ХЬЭФІЫЦІЭ Мухьэмэд

Пъахэжьыбзэ псэ щ асэщ • Япэу тыдодзэ

ПШАВЕЛЭ Важа уржы усакіу *(1861 - 1915)*

АДЫГЭ ГЪАЩІЭМ ЩЫЩ ТЕПЛЪЭГЪУЭХЭР

Ирехьэхри пшапэм и напіащхьэр. Жьыуэпс щіыіэр къуршхэмкіэ къыдокі, Щыгьуэ тепльзу иджы къурш дыгьащхьэм Джанэ фіьціау жэщыр эрешэкі. Фэбжьи, губжьи, гузавутьуи Щыіэкьым и набдаз щіыхэльэт-кьару льэшку ухафоз ви Іалагьмы ЩыІзкъым и набдаз щімхэльэт -Къару льзшу уафор зи Ізпэтьум Къыхумгьэфэщащ імкьэ тьейрэт: Яхуэмыус лыінгьэр зи жьэгу жьанзу Шэрджэс ліакъуз хуитхэм я бхэщкьзіу! Къррш къещжэукъузхорэ я куэщі-анзу Ліыхъужь дапщэ къыдэкіа уи бхэіу. Щыхь нэмыхыі эсым и фіэліыкіым, Фэбжь гъэвыжыгъуейхэм я Іульцжым Къапекіуахіму эх якьытегушжуэн?! Хэт хурзалэ бгъэм эрипщытын?...

БЕСТУЖЕВ - МАРЛИНСКИЙ Александр, урыс усакІуэ (1797 - 1837)

Къазбэчыщхьэ пшабэ набжьэ Зэщіеуфэ бгъащхъуэ дамэу -Уэркъ шууейхэр бгым хуопіащіэ Я лъэужьыр лъыпс-лъэданэу. Лъагэр лъагэу, задэу задэр.

Якіэлъос урыс нэлатыр: Пхъэрыр къоіэ шыкіэр лыпщіу. Сэшхуэр бзабэзу мэупщіатэ, Мыжурэпэм лъагъуэ ищіу Шэкъэуэжым уэр дощатэ...

Ліыгъэ зиіэм и шыр щізхумэ -Тіасхъэ мэхъу ліыхъужь мэіухур: А уэркъ щіалэхэм я гущхьэр Иджыпсту урыс шэуапіэш. Йощэтэх льэгуажьэмышхьэу Хьэж зыщіар: «Бегъымбар лъапі

Тхьэлъэlу лъэщым шабзэпыхьэу Уэр пхритхъыурэ пхолъэтыр -Мухьэмэду бегъымбарым Лей техьэнкъым и Іумэтым! Уафэ лъагэр и щыхьэту

Мэз жыжьаплъэр къолъэхъшэх-Зызэщ!ихыурэ къок!уатэ... Тобэ! Уоу... !истофриллэхь! Жыг гуэрэнхэр эзхок!уатэ, Мэзыр щхъыщхъыурэ мэщатэ...

Тобэ, тобэ! Таурыхъ щхъуантіэр Муслъымэным хуохъу шхьэтепіэ!

ГАМЗАТОВ Расул, гъыстан усак (1923 - 2003)

КЪУРШХЭР

Лъэщі нэпсхэри къэгъанэ псалъэ макъыр

Гушыіэр іух, ауаныр іугъэкіуэт. Упіащізурэ дэкіуей бгыщхьэ

Зэманыр упэщащэ пэт ІуокІуэт

Удэмыхыщіэ, дахэм уигъэуназэу, Щригъэлейкіэ!

щригъэлеиктэ: Гурыщхъуэу къопэщэщыр зэтеуІэфІи, УпІащіэурэ дэкІуей бгыщхьэ къэракъэм ЗигъэнщІу псэм - хьэуа Іубыгъуэ хэфи -ЗыкъитІэтэнущ гурыфІыгъуэ хьэкъым!

Зыкъыуишыхьэкіынущ сабырыгъэм, Уи ізгухэм із къадилъэу, къедэхащізу Укъиутіыпщынущ тіыгъуэжа гурыгъь Зэлъыіукіынущ бампіэхэм я напщізу.

Зыущэхуи даіуэт, адэкіэ зы щіыпіэм Чыкъуацэм и щіыщі макъ

Чыкъуация и щ1ыщ1 макъ къыщыцырхъащ!
Ар мес: щыхьыщ1эм и дахащэ бжьабэм
Къыр тхыц1эр къудамащхъзу
зэгуипхъащ.

Уджэгуурэ жэщ уафэм ухэlэбэу, Ізпхъуамбэкіэ мазэщіэр уогъэкіыл Бжьо лантіэхэр щіэлъэтрэ Іэбэ-лъа Уи пшынэм дэуфэразэурэ мэджыл.

Мы щіыпіэм псоми я пщіэ щозэхуэдэ, Мыбдежым къыщекіуэкікъым зэхэгъ Зэхэху зымыщіэ бзухэм я уэрэдыр Мэубээ, мэбзэрабээ, мэзэгъэж.

Мыбдеж щолъагэ цІыхум и псэ, и щхьэ, Мы щІыпіэм псори фІым

лым шиныбжьэгъvф1ш. Зыгуэрым къэхъумэ шишІ льэгуажьэмыщхьэ Ар, дауи, псынэм Іупэкіэ щыхэфщ...

Къэгъанэт дауэ-далъэр, ныбжьэгъу

Къзгъвият двуживания для дви объяпіа, закънізщізхи а уи пэш бомпіахом упіащізура джіуей бітыцхъз лъзгатаіом - Укъькуепльыхыу дунейр зэрыдахэм. Укъэмыхыщіз, дахом уигъэуназау, щригъэлейкіз.

АХМАТОВЭ Аннэ урыс усакіуэ (1889 - 1966)

Мыбдежыр Пушкин хуащіырт егъззыпіз, Мыр Лермонти кіуэдыпізу хухахат... Мэкъупіз удзхэр мыбы щонэхъгуапэ, 3э закъуэрэ слъагъуну къысхуихуат -Тамарэ гуащэ и щіасэлі уахътыншэм

Іамарэ і уащь и вначолі у польшення і И ниті замыгъэнщіыжу къихъуэпсыкіхэр -Гуэл іуфіэ тхушэр я щхъуантіагъэ гъуэзу -Ахъшэм шынагъуэм

БЛОК Александр урыс усакіуз (1880 - 1921)

Сиужь уимыкіыу накіуэ, накіуэ -Пщылі пэж жыіэщіэу ныскіэлъыкіуэ. Къуршыдзэ лыдым и сыджыщхьэ Силъэтэжынущ хуиту уисхьэу.

Ущхьэщысхьэнщ щыхупІэ нэзми лидьэщысызэнц цыхунгэ пээми, Куушэм уч псэр игъэджалъэу -Ар пщіэрэ - уэ ущыгулээми, Тхъэжыгъуэ іэфі къыщыщіэзгъалъэр. Нэхугъэ псыпсу бгыщхьэ тафэм Нахуть э псыпсу б гышхыэ тафэм и чэщей кузшіурэ удзылицэм Си щіыфэ тхьэхуу уарда пльыфэм Етольнішіынущ уй лыхулыпціэр. Уз пщізуэ піэрэ пціы ізрышіу Къзвтупсыса а ціыху гурыщіэр-ізсльэсрэ кізшіу к іуасэ гьашіэр Тасхъэ і убахъзу зэрымащіэр? -

Ахъшэмым нэхъри зыщиудыгъум. мхьшэмым нэхьри ээнциудыг ьум, Узэпикъузу си гурыгъум -Уафэ нэщ!ыпсым и къат къащхъуэм Зипхьэнущ си удыгъэр Іуэщхъуу.

Аращ... Усіыгъыурэ усхьынущ, Усіэтрэ пэт уэзгъэльагъунущ Щіыр вагъуэ хуэдэ зэрыціыкіур -Щіым хуэдэу бгъуфізу вагъуэ нэкіур.

Телъыджэм бзагуэ утехъуауэ, НэгъуэщІ дунейхэм уахэплъауэ ФІэщмыхъум уи нэр къыщипхъу Си джэгу зэрыхъэм уилъэхъауэ

Угужьеярэ гуащіэр пщіэкіыу угужьеярэ гуащіэр пщіактыў Къэпіущащымуш: «Сыутіыпщыж» Гхуэзащіэсхыниц сыпыгуфіыктыў Уи дами хьэхухэр: «Кіу». Льэтэж. » Си дыхьэшхыпціыр уи псэ піальзу Гъузэ фіэкіыпіэншэм ухыхьэнш, Мывахіацихь жысыху упкіз-ульзу - Ульатэ пфіэщіў - уехуэхынщ.

*Емынэ - лемон

НАДСОН Семён урыс усакlуз (1862 - 1887)

Уи деж, Кавказ, уи тхъугъэхэм Зэв-задэу уи щыхупіэхэм, Аузхэм я къуэладжэхэм, аузхэм я къуэладжэхэм, Псыпыхухэм эзгуаху ныджэхэм, Мылылъэм сыктыхэкімэ, Къэблэмкіэ сехъуэпсэкімэ, Кіыфі псыіэр си Ізщіыбурэ - Къэслъыхъуэр ун нурыбэурэ, Сешарэ си псэр пыхумэ - Сопіащіэ жэнэт хьэхумэ!..

ШЕФНЕР Вадим урыс усакіуэ (1915 - 2002)

Нэбэнэушэу зэхэсхат а макъыр, ЩІым уэгур къытещатэ

Щіым уэгур къытещатэ къысфіигъэщіу... Арщхьэкіэ, сыкъэушмэ, жэщыр, нэпкъыр щыІэжкъым. Къурш Іубахъэр

джабэ щіэрыпсхэм гуфізу телыдыкіт, Піащіэгъуэкіэ лъэпіастхъзу мэз кіэкъуащіэр дэпщейрт къурш дамэм, нэху бзухэм сакъыдекіт. Кавказ!

Зэзыдзэкіар КЪАРМЭ Іэсиятщ.

Экономикэ

Политикэ

Кавказ Ищхъэрэ Жылагъуэ Іуэху

Аланд хытІыгухэм я хуитыныгъэр

Зыри сымыльагьуу, телефони сымыіыгьыу ма-хуз зыбжанз зызгьэлсэ-хуашэрэт, жызыізхэр нэ-хыміэ хьуху, уогузавэ цыхум и псэм къыте-хьэльэм махуз къэс къа-зэрыхэхьуэр нэрыльагьу-щи.

АУЭ мы дунейр къызэри-гъэщірэ ціыхуціэ зиіэм гупсэхугъуэ щихуэн къа-лъыхъуэу къызэрыгъуэгу-рыкіуэм и щыхьэтщ XVIII рык/узій и щыхьёэтіц XVIII ліцынгуум пезуа франджы философ Вольтер уиlар (прами къзбгъузтынущ алхуаджыйзгъуз) «Поми къзбгъузтынущ алхуаджыйзгъуз) «Поми къзбгъузтынущ алхуаджыйзгъуз) «Поми къзбгъузтынущ алхуаджыйзгъуры) дъя пранету зауга зами сигъэльгъу фытоком абы ухуэзышэн тъузгую».

къупеисызыгъэмрэ зауэм-ра фізкі имыглагъуу бтъэп-сэуну уи щхьэм хузбгъэ-оршану? Щівір, бзэр, щхьэхуиты-ныгъэр, диныр, нэгъузщі-хэри зэпаубыду льэпкхьор, къэралжор зэзуэн (е зэра-гъэзэуэн) щіадза нэужь, ахэр къэвітъ

гьок/уок/ри, або: хотам и процент 95-м жа/ащ Швецием гухьзжыну зэрыхуейр.
Финлян/дмер / уохум егулсысри, «Автономиемикіз хабзэр» якумг-зобелджылащ хыт Інсгухэм щылсохухэм. А
кабаэр шінгьобыдащ 1921
гьзм мэксуаузг-уэм и 24-м
гьзнахым и Лигэм и зауиціз екіуэкіам. А гъз дыдым
къэрал зыбханз (Великобритание, Германие, Дание,
францие. Швецие,
францие. Швецие,
готам
граниче. В
готам
граниче. В
готам
граниче. В
готам
гота

щымыпсэухэр) хуиткъым хьэрычэтым епха Іуэху хытІыгухэм щащІэну, унэ озэм, лъэлкъхэм епхауз къэхъуа зэгурымыІуэм хэ-кІыпІзу къыхуэбгъуэтыфы-нум теухуауэ. Украинэм и Донецк, Лу-

якраинэм и донецк, лу-ганск щіыналъэхэми къы-щыбгъэсэбэп хъунут алан-дхэм я щапхъэр. Арщхьэкіз дхэм я щапхъэр. Арщхьэкіз дэнэт? Зэрыхъуаращи, амиский формат» жызуајау зэман-зэманкіэрэ екіуэкі зэјущіэм абы хэт къэрал унафэщкэр щызэгурыіуэркъым. Узэпсэтану хэлыч хэлыч зэгурыіуэркъым. Узэпсэ-льэну, узэгурыіуэну, хэкіы-піз къэплыхыуэну ущы-хуэмейкіз, ізщэращ къэ-нэжри, а зауэм зи фейда хэльхэр ціыху къызэры-гуэкіхэм зэи егупсысыну-къым.

Хэлтызді цыму гулкіма зам егупсысыну-крымі тылкім тылкалам и 31-м Жукрамнем президент шыха-хамі тылкім тылкалам мун-данаму шыста тылкім тылкім тылкім райом комперацій тылкім тылкі

• Хъыбар кіэщіхэр

Іуащхьэмахуэ сытету сынопсальз

Іуащиъьмахуэ щыгум жили телефоныр щылажьэ хуащ. Евразия континентым а щыпіоращ няхъ- мага дылау телефоныр къвіщиубыдыр. Иджы Іуашкъэмахуэ тету дэтхэнэ зыри псэлъэ- мырчынущ, СМС иритахы аўгритах забгрит-зажыфынущ соцсетхэмкіэ. Хым спъвтауу витр 5000-кіз нэхъ льагау зызыізтым псыніщія дыдау лажьэ инть льы зу зызыватым псынщіз дыдзу лажьз интернет къыхузгъзсэбэлынущ. Иджы гурыіуэгъуэщ іуащхьэмахуз и теплъзу дызыпэплъз хъунур зэры-

Илъэсишым - сом триллиони 5,7-рэ

Шэшэн Республикэм и правительствэм проект 49-рэ игъэбелджылащ. Ахэр лъэпкъ проектхэм щыщу къащтэным арэзы техъуащ УФ-м и Правите-

техъуащ УО-м и Правительством и Унафэш! Мед-ведев Дмитрий. Ильзосищым кърцубыдзу республикэм кърдътыну сом триллион 5,7-м щыщу сом меларди 180-ра, езы щыналъэми абы меларди 10 хилъжъэжынущ. Медве-10 хилжызжынуш, медве-дев Дмитрий зэрыживаци, льэпкъ проектхэм хагьэ-хьэну Тузхугэм хэгьэгу унафэщіхэр тэмэму егуп-сысауэ, ар экономикэми ціьхухэм я псэукіэми къахуэщхьэпэн хуэдзу яуб-зыхуауэ щытын хуейщ.

Бжыцка дызыхуэкІуэм

двізовлуятуям
Ставрополь крайм ще
кіужомынущі къзрал зыбъжанам я ліыкіуажор зыбътыкі закономию захыхьа.
Кавака Ищихьарэм и Іуакарамі такурамі уФ-м и
Правительствар.
Кавказ Ищихьарэм кыкарамі закономі закономі закономі
карамі такурамі умкарамі такурамі умкарамі закономі закономі

Пъэмыжым лъэкІыр

Кърым лъзмыжым 2018 фирижераторхэмкіз ирагь-гьэм ирикуащ автома-шинэ хьэльзми псынціз-ми мелуани 3,528-р. Омгу кіз, муракуаізрысам рык кардгьзкіыжынци, ар гызкуарды украйсы игы-нагнаба нактынгым и б. машіануні ухабация м къвзаўахаўз араци, штьзокым, атіз мазэбжы-шагьыу яухуэ подстан-гызщ зытещіыхымихыр.

Сыт Макрон жиІэр • Франджы

«Кърым лъэмыж» хъыба-регъащіз Іуахущіапізм къызэритымкіз, иужьрей илъэситіым брамкіз (па-ромкіз) Керчь псы дэлъэ-дапізм зэпрыкіыу Кърыдапізм зэпрыкіыў Къры-мым кіуа автомобилист-хэм я бжыгээр нэхъ ма-щізщ мазиблым къриу-быдзу лъэмыжымкіз ад-рыщі псыіуфэм кіуам нэхърэ.

Андиев Сослъэн и ціэр фіащыну піэрэ?

Осетие Ищхъэрэ - Алани-ем и Парламентым и Уна-фэщі Мачнев Алексей къыхилъхьащ Беслъэн къалэм дэт аэропортым Андиев Сослъэн и ціэр

фіащыну. Осетие Ищхъэрэ - Аланием и япэ Олимп чемпи-он, 1976, 1980 гъэхэм екіуэ-кіа Олимпиадэхэм бэнэкіэ кта олимпиадалам овнакта хуитымкіз дыщэ медалхэр къыщызыхьа Андиевым, езым и щхьэкіз хузэфіз-кіам къинэмыщіауэ, чемпион хъуфа куэд игъэсащ. Ар дунейм ехыжащ илъэс 67-рэ и ныбжьу.

ФІыуэ феджэ

Дерс щхьэхуэхэмкіз международнэ олимпиадэхэм щетекіуа еджа-кіуэхэмрэ ахэр эыгьэ-хьэзырахэмрэ Президентым и ахьшэ саугьэт ира-тынуц. Дыщэ медаль кэзыхыыным чэы мелуан, дыжьыным щхээкіз сом къзважаети дъякта с сом мин 4500, домбеятьым сом мин 400, домбеятьым сом мин 400. А ахъшэр сабийм и узыншагтээр иритафізакураным, зыплыжажур кіуэным, зигъэпсяуным, и Щэныгъэм хигъзхъуэным тритъякуран урейур къагъзув. Правительствам и Унафа кура мыщізу къыдэкіынущ мы іуэхухэр пыухыкіауэ щы-гъэбелджылауэ.

ЩІымахуэ мэракіуэ

Ингуш Республикэм Ильэсыщіэ махуэшхуэм ирихьэлізу мэракіуэіэры 3 са тонн 20 кыышышіанаш, Нээран районым кыкэ Кантышевэ кыражуан ын-гызбо щауууа хуабощым гектарикуущ закіз иіы-гыыр, ауз, проектым кыы-гызрыжшыгылыгаргым тету, мэракіузізрысэр щагьэшт, щахьумэ. Ингу-шым щагьэміахэм Грузи-ем, Москва, нэгъуэщі шы-пізхэми щыіз тыку-кышіоулщізри, ахэр ре-фрижераторхэмкіз ирагь-ашэ.
Албаковым зэрыжиівм-кіз мэражізання тра-

Нэхъыжь гуащафіэ • хъузхъу

ЩІышылэм и 1-м и ныбжьыр илъэс 80 ирикъуащ Лашынкъей къуажэм шыш нэхъыжьыфІ Тыгъуэн Назир

нажъыжымдыр/ Тыгтуэн Назир

ГъАЩІО грузгуанэм и екіуузка щала жаным игу кырак жырушым адам и лауужы зэримын кырак жырушым адам и лауужы зэримын каражынды шалар жыгызда жырушын анажи зыгьзгушжуан каражынды шалар жыгызда жырушын анажи зыгьзгушжуан каражынды жыруар жырушын анажи зыгьзгушжуан каражынды жыруар жырушын анажи зыгьзгушжуан каражынды жыруар къмдейийа къыупцима. Тытуэн Навир Тхьор зыхууп-сахия ящыщщи. Унагтузия я наукъеща щаляр зыгъзјущын анакіи зыгъзгушкуан анакыштаумій ехурпізу пку-жывнут, зауз наукь лъз-зывням журбыда куэдым ещку, и сабиягъзур адз льагууныта зарэшышійм и гугъу умыщима. Фызабо зошчывай пктау-мый дей при перед при умарти перед при умарти умарти

Уи къуэ Хьэсэн, уипхъухэу Мадинэрэ Маринэрэ, уи нысэ Ленэ, уи малъхъэхэу Толэрэ Ахьмэдрэ, абыхэм я

«Хьэгъэудж» гупыр • хъыбар гуапэ

2018 гъзм ирагъзжьащ «Стереотипь будущего» урысейпсо зэпеузо, Абы къ-тащ Урысейм шыпсяу лъэпкъзм я къз-фак уразмирэ узраджы актура дыят узрадыжьяхар нобэрей заманым дахзу къвізэрезэгъыр урысейпсо утыку ира-жьащ Къзбэрдей-балькър Республира-жьащ Къзбэрдей-балькър Республира-макъзм на укъзнуджа угупым икіи «Льэпкъ макъзми якъраф Дыда» лізужьыгъуэм и япэ Іыхьэм пхыкіащ.

АДЫГЭ Республикэм щыІз Куэшхьэблэ къуажэм XX лізщіыгъуэм щыпсэуа джэгуакіуа ціэрыіуз Хьэгьэудж Мухьэмэт и ціэр зезыхьэ гулым нобэ хэтщ Кіэрэф Темболэт, Апажэ Аслъэн, Бекъул Залым

тембилот, княжь селься, видеороликы, маленами деятельны, абы и къвсотъагащак/ужен къстъаца, абы и къвсотъагащак/ужен къстъаца, абы и къвсотъагащак/ужен къстъаува мардом тету. Зы гулър изкъвзървичкую дирей загорум дызарх

клама Іухукіа къыддаіялыкъуари ди рес-публиком фівуа къыщацівху сураттех Шурдым Муратіц, Сыхуейт а щіалям фів-піція хуасціяну, Адріга уародымък жытіву зы гул цівкіру дыкъежьащ 2016 гъзм. Мужькіз якта у праводом даху, къабазу зарыіуным деліалізура захуу къабазу зарыіуным замасымахом у уару щагьас еджаліз къабазуткыну, Абы и льэныкруяю Къабар-дей-Балькорь къэдал университетым и унафъцьзр къыддаіялькуну, ди мурацьр къыддаівтьыму дыкатьогутьащ, чже Кізраф Темболзг. Запеуэм щетекіуэнухар электрон Ізіят кіз ягьзбелджыльну аркатыстусть чже уготы фыцераціьфынуц www.siere-luture.ru сайтым.

Пашэхэр зэдобакъуэ • Футбол

ЗЭХЬЭЗЭХУЭМ пашэныг гъэр щызывыгь «Автозап-часть»-мрэ «Спартак-Нал-шык-д»-мрэ зи чэзу теку-ныг-хээхэр къвйхъуліаш, Абы щыгъуэми бакъсэнърсхэр «ГорИС-179 РуС/пдро»-м емьліпалющами, налишья дэс ныбжььщіхэр «Мур-бахым Голга»

дас ныбжышціяхар «Мур-бек»-м угр-у мург-рэхмац, Ильзоьщім и пакіз тур-нир таблицэм щыпашэхэм ящыц зыуз щыта «Хьэтіо-хъущыкъўейм» и къехуэхы-ныгъэм къыпецы, 2р мур-епліану закізпъхьзужыу къыхагьэціацц Захыззаууом япа текіуаны-

Зэхьэзэхуэм япэ текіуэны-гьэр ктыщахьащ Шэджэм и «Альянс»-м и футболист-хэм. Ахэр бжыгъэшхуэкіэ ефіэкіащ Къэбэрдей-Балъ-къэр мэкъумэш университе-тым и щіалэхэм. Иужьрей джэгугъуэр яхуэф!акъым КъБКъУ-м и студентхэми. Ахэр Сэрмакъ и «Союз»-м

жащ, Иджы щыгъуаз фыхуэт. «Хъэт1ох уу шы къ у ей » цынщ Къзбэрдей-Балъкэрьм футболымия 2018 (- Кыэт1ох уу шы къ у ей » 12019 гъзхэм и щымаху «Спартак-д» (Налшык) - 1:2, чемпионатым шызжэта з спартак-д» (Налшык) - 1:2, чемпионатым шызжэта з спартак-Налшык-н» (Налбжыгъзхэм. Мис ахэр: шык) - 4:1. ХъЭТАУ Ислъам. «КъБКъМУ» (Налшык) - 3:3 мык) - 4:1. ХъЭТАУ Ислъам.

Къоборвей-Балъкъэрым футбольмкіз 2018-2019 гызами и шіымахуэ чемпионатым этгэм и шіымахуэ чемпионатым этгэм за чазу ажагу:
— Джогугуу а байын тымын т

Къзбэрдей-Балъкъэрым футболымкіэ 2018/2019 гъзхэм я щіымахуэ чемпионатыр зэрекіуэкіыр

	Командэхэр	Дж.	Къ.	3.	ФІ.	T.	Ο.
1. 2. 3.	«Автозапчасть» «Спартак-Налшык-д» «КъБКъУ»	8	6 6 5	2 2 1 2	0	23-3 14-5 13-8	20 20 16
	«Кэнжэ»	8	4	2	2	12-6	14
4. 5. 6. 7. 8.	«Союз»	8 8 8 8 8 8 8 8 8	4	1	2 2 3 3	13-10	
ô.	«Велес»	8	4	1	3	12-9	13 12 12 12
7.	«Шагъдий»	8	4	Ó		17-16	12
В.	«Мурбек»	8	4 3 3 3 2 2 2	0 3 3 1 3 2 2	4 2 2 4 3	13-7	12
	«ГорИс-179 РусГидро»	8	3	3	2	13-15	12
10.	«ХьэтІохъущыкъуей»	8	3	1	4	15-14	10
11.	«Керт»	8	2	3	3	7-10	9
12.	«Малка»	8	2	2	4	5-11	8
13.	«Бабугент»	8	2	2	4	7-14	8
14.	«КъБКъМУ»	8 8 8 8 8	- 1	4	3	6-14	7
	«Альянс»	8	1	1	6	8-16	4
16						7 27	

Тхыгъэхэр зыгъэхьэзырар ШИРДИЙ Маринэш.

Краснодар щіыналъэм и щіымахуэ зыгъэп-сэхупіэхэм щыіэ хьэщіэщхэм ущіэтіысхьэну зыпэ-ши щумытъуэтыну ціыхухэр щыкуэдащ Илъэсыщіэ махуэхэм.

1 To all

Релактор нэхъышхьэ хьэфіышэ Мухьэмэл Редколлегием хэтхэр:

Жызкімыхту Маринэ (редактор из-хымцкым и япь куздаз), Жыласа Заурбэч (редактор изъьшцкым и клуза), Ширдий Маринэ (редактор изкъмшхым и клуз-даз), Къанцюккуэ Элиз (хаули выхъ сехре-тары), Къарды Маритъ, Къумахуэ Астъэн, Нэпфэныджа Замирэ, Чэрим Ма-риания, Щкънцжымы Изэ.

Карилам аргуару революцахар щаублау піара, жыпіану фавицжыр зарызокьа. Алышкми ужывижык-кывазшіастажу ціыхубар кывшізародніиджыблагьа егьаджакіуэхар псы
тракізура зэбограхуаш, шіанытьа Ізнатізм парытхам я гукъеузм еддіуэну
хумея кърара унафэшцізтьуэну.

ФРАНДЖЫМКІЗ р.Тьэзаумиз, Макрон Эммануаль кывгурыіуа хуулар
форман нахыбо кыварыгьська, манакура пэтим нахыбо кыварыгьську«кіагу» гуужкым» уемыпсальзу
«кіагу» гуужкым» уемыпсальзу
арымыктунур. Президентым фран
жыхом захуигьзанц щіышылям и
уарантым кызарый кыранура унаума, кыра псоми, конфежыхом захуигьзанц шыламын, декаратыным кураным, аразаратыла кыраным кыралым и щытыкіра езыухамыдани шылакым, дызартылсаухамыдани шылакым, дызартылсаухамыдани шылакым, дызартылсаухамыдани шылакым, дызартылсаухамындани шылакым, дызартылсаухамындани шылакым, дызартылсаухамындани шылакым, дызартылсаухамындани шылакыр жыраным, борджетыр
кызаратыласабалым, шыліа администрацэхэр къызарыгьзан, борджеты
кызаратыласабалым, борджеты
кызаратыласабалым кыралым и шылыкіра езыражимындани шылакыра жыраным и шылыкіра езыражимындани шылакым шылакым шылакым шылыкіра езыражиманым кыралым и шылакыра шылуыным шылыкіра езыражиман кыралым шылыкара шылуыным шылыкіра езыражиман кыралым шылакым шылыкара шылуыным шылыкара шылуыным шылыкара шылуыным шылыкара едыражиман кыралым шылыкара шылуыным шылыкара шылуыным шылыкара едыражиман кыралым шылыкара шылуыным шылыкара шылуыным шылыкара едыражиман кыралым шылыкара шылуыным шылыкара шылуыным шылыкара шылуыным шылыкара шылуыным шылыкара шылуынын кыралыкара шылуыным шылыкара шылуыным шылыкара шылуыным шылыкара шылуыным шылыкара шылуыным шылыкара шылуынын кыралыкара шылуынын кыралыкара шылуынын кыралыкара шылуынын кыралыкарынын кыралыкарынын кыралыкарынын кыралыкара шылуынын кыралыкара шылуынын кыралыкарынын кыралыкара шылуынын кыралы

Теддзэ тхыгъэхэм къмщыхъа бжыгъэхэм, къмщајэта Јузхутъуэхэм я пэжагъъмкіз ахэр зытхахэм нэсу жэуап яхъ. Авгорхэмэр редакциярэ я Јузху епільмкізр зэтехуэ зэныту щыткъмм. Газетър Іэ тезыдзахэм яхууэхьыныр и пщэ дэлтың КъБР-м федеральы пошт запышПэмьгъэхэмчіз и упиуэталим.

Газетыр Іо тевыдажмя жуумкыныр и шир далың кьют-м федералын општ эзпыш Ірнінгьэхмик Ів и управленэм. Тел.: 76-01-28, 76-01-10

Газетыр 2016 гъзм дыгъогъазам и 19-м Печатым и хуитыныгъэр хумунымык Къбоэрдей-балъкъэр ијыналъо 1ужущапізм ПИ-МТУОТ-00117-м ијэту яткащ,

Зы илъэсым газетыр 250-рэ къыдокІ. «Тетраграф» ООО-м щытрадзащ. КъБР, Налшык къалэ, Лениным и уэрам, 33 Мы къвдэкІмгеуэм елэжьахэн; жэуап зыхь секретарьм и къуэдээ Дышэк Соня, редак-тору Жыпась Заурбэч, корректорхэ Азэмэт (1, 4, 6-10 нап.), Миэрокъру Азэмэт (1, 4, 6-10 нап.), корректорхэм я дээлыкэхэч Нужьокъуз Запрэ. Компьютеркіз газетым и теплар ящіни Доп Маригь, Бецто Оксанэ, сурэтхэм сяжара Бицу Жаннэц.

Газетым Із традзэн хуейщ сыхьэт 20-м, щытрадзар сыхьэт 20.00-рщ. Индексыр 51531 ● Тираж 2.214 ● Заказ №34